

۱۵۵۲۴۹۱

ابزارهای تدریس

روش‌ها و رسانه‌های جدید تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

آر. بارا گراس دیویس

م. جمان

دکتر محمد رضا نصر اصفهانی

دکتر سید حسین رافع

دکتر لطفعلی عابدی

دکتر محمدرضا نیلی

دکتر نیکو یمانی

عظیمه نصر اصفهانی

امین نصر اصفهانی

تهران

۱۳۹۶

Davis, Barbara Gross

سرشناسه: دیویس، باربارا گراس، ۱۹۴۶-م.
عنوان و نام پدیدآور: ابزارهای تدریس: روش‌ها و رسانه‌های جدید تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی / باربارا گراس دیویس؛ مترجمان: احمدرضا نصر اصفهانی... [و دیگران].
مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی؛ مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: هشت، ۶۹۲ ص.: مصور (بخشی رنگی).

فروست: «سمت»؛ ۲۰۸۳. علوم تربیتی: ۱۳۶.

شابک: ۵-۰۴۴۹-۰۲-۶۰۰-۹۷۸-۳۷۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی:

Tools for Teaching, 2nd ed, c2009.

یادداشت: مترجمان: احمدرضا نصر اصفهانی، حسین زارع، لطفعلی عابدی، محمدرضا نیلی، نیکو یمانی، عظیمه نصر اصفهانی و امین نصر اصفهانی.
یادداشت: کتاب حاضر قبلاً تحت عنوان «راهنمای جامع تدریس» توسط دانشگاه افسری امام علی (ع)، مرکز نشر در سال ۱۳۹۳ منتشر شده است.
عنوان دیگر: روش‌ها و رسانه‌های جدید تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی.
عنوان دیگر: راهنمای جامع تدریس.
یادداشت: کتابنامه.

موضوع: تدریس دانشگاهی - ایالات متحده - دستنامه‌ها

موضوع: College Teaching - United States - Handbooks, Manuals, etc

موضوع: کمداری - ایالات متحده - دستنامه‌ها

موضوع: Classroom Management - United States - Handbooks, Manuals, etc

موضوع: برنامه‌ریزی درسی - ایالات متحده - دستنامه‌ها

موضوع: Curriculum Planning - United States - Handbooks, Manuals, etc

شناسه افزوده: نصر اصفهانی، احمدرضا، ۱۳۳۹-، مترجم.

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم

انسانی. The Organization for Researching and Compiling University Textbooks in

The Humanities (SAMT), Institute for Research and Development in the Humanities.

شناسه افزوده: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

شناسه افزوده: Institute for Research and Planning in Higher Education.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۲ ر ۲۳۳۱ / ۵

رده‌بندی دیویی: ۳۷۸/۱۲۵۰۹۷۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۱۷۵۷۵

Tools for Teaching, Barbara Gross Davis, San Francisco, CA: Jossey-Bass, c2009, 2nd ed.

ابزارهای تدریس: روش‌ها و رسانه‌های جدید تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
دکتر احمدرضا نصر اصفهانی (استاد دانشگاه اصفهان)، دکتر سید حسین زارع (استادیار دانشگاه اصفهان)، دکتر لطفعلی عابدی (دانشیار دانشگاه امام حسین (ع))، دکتر محمدرضا نیلی (دانشیار دانشگاه امام حسین (ع))، دکتر نیکو یمانی (دانشیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان)، عظیمه نصر اصفهانی و امین نصر اصفهانی
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی و مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶

تعداد: ۱۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: سمت

چاپ: گلپا (قم)، صحافی: زرین (قم)

قیمت: ۳۷۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشران، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه‌روی پمپ گاز، کد پستی: ۱۴۶۳۴.

تلفن: ۴۴۲۴۶۲۵۰، نمابر: ۴۴۲۴۸۷۷۷. @sazman.samt @samt.ac.ir info@samt.ac.ir www.samt.ac.ir

نشانی: تهران، خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، کوی گلپا، پلاک ۷۰، مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی،

تلفن: ۲۲۰۱۰۶۱۶-۲۲۰۱۰۶۳۳۸، نمابر: ۲۲۰۳۵۹۶-۲۲۰۳۵۹۶، صندوق پستی: ۱۹۱۵۶۴۱۵۹.

www.irphe.ac.ir institute@irphe.ir www.irphe.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه مترجمان
۳	مقدمه مؤلف
	بخش اول: فراهم سازی مقدمات آغاز تدریس
۱۳	فصل اول: طراحی یا بازنگری، یک، درس
۳۶	فصل دوم: سرفصل جامع درس
۵۶	فصل سوم: اولین روزهای کلاس
۷۰	فصل چهارم: برگزاری کلاس، مدیریت کلاس آن
	بخش دوم: پاسخ، تغییر در دانشجویان
۸۱	فصل پنجم: تنوع و گستردگی در کلاس درس
۹۸	فصل ششم: دانشجویان ناتوان
۱۱۴	فصل هفتم: دانشجویان بازگشتی و انتقالی
۱۲۱	فصل هشتم: تدریس به دانشجویان دارای سطح علمی متفاوت
	بخش سوم: راهبردهای بحث
۱۲۹	فصل نهم: هدایت و راهنمایی
۱۴۰	فصل دهم: تشویق دانشجویان به مشارکت در بحث
۱۴۸	فصل یازدهم: بحث های برخط
۱۵۵	فصل دوازدهم: پرسیدن سؤال
۱۶۶	فصل سیزدهم: پاسخگویی به سؤالات دانشجویان
	بخش چهارم: کلاس پرجمعیت
۱۷۵	فصل چهاردهم: آمادگی برای تدریس کلاس پرجمعیت
۱۹۱	فصل پانزدهم: ارائه سخنرانی
۲۰۲	فصل شانزدهم: توضیح روشن و شفاف

۲۰۸	فصل هفدهم: فردی سازی کلاس های پرجمعیت
۲۱۵	فصل هجدهم: تشویق دانشجویان به شرکت در مباحث کلاس پرجمعیت
۲۲۳	فصل نوزدهم: حفظ کیفیت آموزش با منابع محدود
۲۳۱	بخش پنجم: جایگزین ها و مکمل های سخنرانی و بحث در کلاس
۲۴۳	فصل بیستم: وب ۲
۲۶۴	فصل بیست و یکم: یادگیری در گروه ها
۲۷۳	فصل بیست و دوم: فعالیت های یادگیری گروهی غیررسمی
۲۸۳	فصل بیست و سوم: فعالیت های یادگیری از طریق گروه بندی های رسمی
۲۹۱	فصل بیست و چهارم: مطالعات موردی
۲۹۷	فصل بیست و پنجم: شبیه سازی ها: ایفای نقش، بازی ها و دنیا های مجازی
۳۱۰	فصل بیست و ششم: یادگیری خدماتی و مشارکت مدنی
۳۱۸	فصل بیست و هفتم: پژوهش دوره کارشناسی
	فصل بیست و هشتم: سنجش یادمان ها
۳۲۵	بخش ششم: سنجش یادگیری و انگیزه دانشجویان
۳۴۳	فصل بیست و نهم: کمک به دانشجویان در یادگیری
۳۴۹	فصل سی ام: سبک ها و ترجیحات یادگیری
۳۶۴	فصل سی و یکم: انگیزه دادن به دانشجویان
۳۷۴	فصل سی و دوم: ارزیابی غیررسمی از یادگیری دانشجویان
	فصل سی و سوم: یادگیری سیار
۳۸۳	بخش هفتم: تقویت مهارت های نوشتن و حل مسئله دانشجویان
۳۹۵	فصل سی و چهارم: کمک به دانشجویان برای بهتر نوشتن در تمام رشته ها و دروس
۴۰۹	فصل سی و پنجم: طرح تکالیف نوشتاری مؤثر
۴۲۲	فصل سی و ششم: ارزشیابی تکالیف نوشتاری دانشجویان
	فصل سی و هفتم: طرح تکالیف حل مسئله
۴۳۳	بخش هشتم: آزمون و نمره دهی
۴۵۳	فصل سی و هشتم: ارتقای صداقت علمی
۴۶۹	فصل سی و نهم: آزمون های کوتاه، آزمون ها و امتحانات
	فصل چهلیم: کاهش اضطراب دانشجویان از آزمون ها

۴۸۶	فصل چهل و یکم: سؤال‌های چندگزینه‌ای و جورکردنی
۵۰۰	فصل چهل و دوم: آزمون‌های کوتاه پاسخ و تشریحی
۵۰۹	فصل چهل و سوم: اقدامات نمره‌گذاری
۵۲۲	فصل چهل و چهارم: محاسبه و تعیین نمرات
	بخش نهم: فناوری‌های مرتبط با تدریس
۵۳۹	فصل چهل و پنجم: چارت برگردان
۵۴۲	فصل چهل و ششم: تابلوهای سیاه و تابلوهای سفید
۵۴۹	فصل چهل و هفت: تابلوی هوشمند
۵۵۲	فصل چهل و هشتم: پروژکتور اورهد
۵۵۷	فصل چهل و نهم: نمایش اسلاید
۵۶۱	فصل پنجاهم: فیلم‌های ویدئویی
۵۶۵	فصل پنجاه و یکم: ارائه با استفاده از نرم‌افزار پاورپوینت
	بخش دهم: ارزشیابی به منظور بهبود تدریس
۵۷۳	فصل پنجاه و دوم: بازخورد فوری: راهی برای بهبود یاددهی و یادگیری
۵۸۷	فصل پنجاه و سوم: ضبط ویدئویی و مشاهده درس درس
۵۹۸	فصل پنجاه و چهارم: کارپوشه تدریس
	بخش یازدهم: تدریس خارج از کلاس
۶۱۱	فصل پنجاه و پنجم: برگزاری ساعات راهنمایی و رفع اشکال
۶۱۹	فصل پنجاه و ششم: پست الکترونیک، پیام‌های متنی و پیام‌های فوری
۶۲۷	فصل پنجاه و هفتم: مشاوره و هدایتگری تحصیلی دانشجویان دوره کارشناسی
۶۴۲	فصل پنجاه و هشتم: هدایت، آموزش عملی، نظارت و هدایتگری دانشجویان
	بخش دوازدهم: پایان دادن تدریس
۶۵۷	فصل پنجاه و نهم: آخرین روزهای کلاس
۶۶۳	فصل شصتم: برگه‌های ارزشیابی از اساتید
۶۸۳	فصل شصت و یکم: توصیه‌نامه‌نویسی برای دانشجویان

مقدمه مترجمان

رشد سریع و شتابان تعداد اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های کشور در دو دهه گذشته، ورود دانشجویان دارای توانمندی‌ها و ویژگی‌های متفاوت به دانشگاه‌ها و ضرورت استفاده از رسانه‌های گوناگون برای آموزش، اقتضا می‌کنند تا دانشگاه‌ها به چگونگی آموزش توجه کنند. در این راستا، مسئولان محترم آموزش عالی نیز بیش از گذشته به اهمیت آموزش پی برده‌اند و کمتر آن را فدای ارتقای پژوهش می‌کنند. بروز این پدیده‌های مبارک، تهیه منابع مناسب، ربا، آموزش را بیش از گذشته ضروری می‌سازد.

مطالعه دقیق و گسترده ترجمان، به تشخیص کتاب حاضر به عنوان یکی از بهترین کتب موجود انجامید. از جمله ویژگی‌هایی که این کتاب را از دیگر آثار مرتبط با تدریس متمایز می‌سازد، به این شرح است:

۱. جامعیت و دربرداشتن همه مباحث مرتبط با تدریس؛
 ۲. روزآمدی و کاربردی بودن مطالب و راهکارهای ارائه شده؛
 ۳. استفاده از منابع جدید، گسترده و متنوع شامل کتاب، مقاله، پایگاه‌های رایانه‌ای و مؤسسات علمی و پژوهشی مرتبط با تدریس؛
 ۴. تلفیق جدیدترین فناوری‌های رایانه‌ای و سایر ابزارهای مدرن در مباحث گوناگون تدریس؛
 ۵. بهره بردن از دیدگاه‌های شمار زیادی از متخصصان تدریس و کاربردی فعالیت دانشگاه‌های مهم دنیا در تدوین کتاب.
- با توجه به ویژگی‌های یادشده، مطالعه و مراجعه مکرر به این قبیل کتاب‌ها برای همه مدرّسان ارجمند آموزش عالی ضروری است. استفاده از کتاب حاضر در کارگاه‌های آموزشی تدریس نیز می‌تواند سهم عمده‌ای را در توانمندسازی اعضای هیئت علمی در امر تدریس ایفا نماید.

هرچند کشور ما ملزم به رعایت حقوق مؤلفان و پیروی از قوانین موجود نیست،

لکن از نویسنده محترم کتاب اجازه ترجمه گرفته شد که با استقبال موافقت نمودند و در تاریخ ۲۴ جولای ۲۰۱۳ در پاسخ به نامه مترجمان چنین اظهار داشتند: «از این که کتاب من را به فارسی ترجمه می کنید، خرسندم».

مؤلف محترم در خصوص چگونگی تدوین و ساماندهی مطالب کتاب مطالب مفیدی را در مقدمه توضیح داده است که مطالعه آن پیش از مطالعه متن راهنما و راهگشاست. با وجود این، یادآوری این نکته ضروری است که برخی از مثال‌های ارائه شده خاص نظام آموزشی دانشگاه‌های جوامع غربی است، ولی قطعاً مطالعه آن‌ها به خصوص برای مدرسان و پژوهشگران مفید است و بر دامنه اطلاعات تخصصی‌شان می‌افزاید.

حاجادارد برای توفیق ترجمه و چاپ این اثر مورد نیاز کشور، شکرگزار خداوند متعال باشیم. در ضمن از مسئولان محترم سازمان «سمت» و مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و متولیان سخت‌کوش ویرایش، چاپ و توزیع کتاب که زحمات زیادی را متعجبانه‌اند نیز، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم.

هرچند کوشش شده است برگردانی اصیل، منقح و روان تهیه شود، اما ممکن است کاستی‌هایی نیز وجود داشته باشد که از خوانندگان محترم تقاضا می‌شود آن‌ها را متذکر شوند. همچنین، در صورتی که ایرادی در مطالب وجود دارد، اعلام فرمایند تا با اعمال اصلاحات یا ارائه توضیحات لازم بر غلطی متن در چاپ‌های بعدی افزوده شود.

در پایان، از همه کسانی که در تهیه این اثر شمند نقشی داشته‌اند و نامی از آن‌ها برده نشده است صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم.

احمد رضا نصر و همکاران

تابستان ۱۳۹۶

مقدمه مؤلف

این کتاب راهکارهای عملی و اثبات شده‌ای را به استادان جدید و قدیم تمامی رشته‌ها ارائه می‌دهد. این راهکارها همه جوانب تدریس - از طرح و برنامه‌ریزی یک سرفصل تا نمره دادن به دانش‌ریزان را دربر می‌گیرند. دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی هم که تدریس می‌کنند و دستیاران مدرسان نیز از دستاوردهای پایه‌ای حاصل شده از پژوهش‌های انجام شده در این زمینه که در کتاب شرح داده شده است، بهره خواهند جست.

ویراست دوم این کتاب، دوازده فصل جدید را شامل می‌شود که حاوی دستاوردهای تازه در حوزه فناوری آموزشی و به‌روزترین شیوه‌های پیاده شده در دانشگاه‌های امریکا هستند. علاوه بر این، سه فصل‌های ویراست اول کتاب نیز بر اساس نتایج پژوهش‌های به دست آمده در مورد آموزش و فراگیری در سطح دانشگاهی به طور کامل بازنویسی شده‌اند.

در طرح و سازماندهی ویراست دوم کتاب، نویسنده مخاطب خویش را دارای خصوصیتی به شرح زیر فرض نموده است:

- شما به عنوان مدرس شیوه آموزشی‌تان را بر مبنای امور مشورتی و در رو قرار داده‌اید و از دستاوردهای فناوری روز نیز در مدیریت و اهداف آموزشی کلاس خود بهره می‌گیرید.

- مایلید از شیوه‌های تدریس خاص که مدرسان دیگر به طور مؤثر و کار برده‌اند و پژوهشگران نیز کارایی این شیوه‌ها را در فراهم نمودن زمینه مناسب برای رشد فکری و تحلیلی دانشجویان به اثبات رسانده‌اند، آگاه شوید.

- تمنا دارید با فهمیدن اصل یک مطلب، آن را مطابق با شیوه متناسب با شرایط خود به کار بندید یا با نامناسب تشخیص دادن آن از به کار بستن آن سر باز زنید.

- مشغله شما زیاد است و فرصت کمی برای پرداختن به مباحث روز در زمینه آموزش و یادگیری دارید. بنابراین مایلید بدون صرف وقت زیاد و مطابق با موقعیت و

نیاز کلاس خودتان، به راهکارهایی برای بهبود تدریس خود و یادگیری دانشجویانتان دسترسی یابید.

هر فصل شامل مقدمه، راهبردهای کلی و توصیف دقیق از ایده‌های مرتبط با تدریس است که بر مبنای پژوهش‌های صورت پذیرفته حاصل شده است. مدرسین قادر خواهند بود ایده‌های یادشده را با شرایط خود سازگار نمایند و سپس به کار بندند. سبک کتاب به گونه‌ای است که درک و دستیابی مؤثر به نکات اصلی و همچنین مطالعه یا مرور مطالب را آسان می‌سازد. هر فصل را می‌توان جداگانه مطالعه نمود و نیازی به رعایت ترتیب در مطالعه فصول نیست.

بسیاری از راهکارهای آورده شده این قابلیت را دارند که به سهولت در برنامه کلاسی شما را منطبق با آن به کار گرفته شوند. برخی از راهکارها نیز پیش از به کار گرفته شدن به برنامه‌ریزی تغییراتی نیازمندند تا با کلاس و برنامه درسی شما مطابقت یابند. با توجه به تنوع ایده و شرایط، هیچ مدرس قادر نخواهد بود هم‌زمان حتی از نیمی از این راهکارها استفاده کند و تمایلی هم به این کار در هیچ مدرسی وجود نخواهد داشت. کتاب حاضر جعبه آزاری است که هر شخص مطابق با موزن نیاز خود از آن استفاده می‌کند. نگارش این کتاب بر اصل نبود جواب‌ها و راهکارها بر اساس فواید و همچنین غیرممکن بودن موفقیت‌های صددرصدی و ایدئال در شیوه‌های آموزش و یادگیری، استوار شده است. هدف کتاب صرفاً بهبود شیوه‌های آموزش و یادگیری بی‌شمار و بی‌تلاش است.

منابع استفاده شده در کتاب

اطلاعات استفاده شده، از منابع متعددی به دست آمده‌اند که به این شرح‌اند: اسناد و کتب موجود در زمینه آموزش و یادگیری در آموزش عالی، کتاب‌های چاپ شده به وسیله متخصصان، محققان و همچنین متخصصان حوزه ارتقای سطح آموزش دانشگاهی، مقالات به چاپ رسیده از سوی مدرسان و اعضای هیئت علمی در حوزه آموزش، مذاکره‌های انجام شده با استادان دانشگاه کالیفرنیا، برکلی^۱ و مشاهده و رصد کلاس‌های این استادان، وبلاگ‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی؛ به خصوص منابع موجود در وبگاه teaching.berkeley.edu و منابع رایانه‌ای ملی و منطقه‌ای مرتبط با آموزش. سعی کرده‌ام موارد استفاده شده به همراه منبع و مأخذ آورده شوند تا در صورت لزوم،

مخاطب به آن‌ها مراجعه کند؛ هرچند ممکن است منبع ذکر شده پایه گذار آن شیوه یا نکته نبوده باشد. برخی از ابزارها یا مهارت‌های ذکر شده نیز جزو معلومات پذیرفته شده جمعی بوده‌اند و بدون اطلاع از وجود منبع و فرد پایه گذار، از آن‌ها آگاهی یافته‌ام. چنانچه برداشت غلطی از اطلاعات داشته، نتیجه گیری غیرمنطقی از آن‌ها نموده و منبع و مأخذی را به درستی ذکر نکرده‌ام، امیدوارم مخاطبان به من اطلاع دهند تا در ویراست بعدی آن‌ها را اصلاح کنم.

هرچند از مقادیر درخور توجهی از منابع پژوهش و نظریه برای تدوین کتاب حاضر استفاده شده؛ ولی شیوه کتاب مبنا را بر عمل قرار می‌دهد و سعی بر این بوده است تا مدرسان با شیوه‌های آزرده شده و قابل اجرا آشنا شوند. برای مخاطبانی که مایل‌اند در مورد اصل شیوه و چگونگی کاربست آن بیشتر بدانند، فهرست منابع آورده شده در پایان هر فصل راهگشاست و می‌تواند نقطه شروع خوبی برای مطالعه بیشتر باشد. علاقه‌مندان به زمینه‌های نظری، فلسفی، نوشته در زمینه آموزش مؤثر، تجربیات، دست آمده از مدرسان، بررسی‌های موردی در حوزه آموزش دانشگاهی و آموزش مرتبط با رشته‌های تحصیلی، باید به منابع گوناگون و خوبی که در این زمینه‌ها موجودند، مراجعه کنند. چند مثال از این منابع در اینجا آورده شده است. بین^۱ (۲۰۰۴) شیوه‌های تدریس حدود صد تن از مدرسان دانشگاه را تجزیه و تحلیل می‌کند؛ لنگ^۲ (۲۰۰۸) به نگارش دستورالعمل‌های هفته به هفته برای مدرسانی که نخستین تجربه‌های تدریشان را دارند، پرداخته است؛ پالمر^۳ (۲۰۰۷) به بررسی جایگاه دندگا درونی^۴ مدرس و همچنین نقش احساسات و روحیات وی در روند دوره آموزشی پرداخته است؛ کالمن^۵ (۲۰۰۸) برای حوزه علوم و مهندسی نگاشته است؛ شووالتر^۶ (۲۰۰۳) تدریس ادبیات را موضوع کتاب خود قرار داده است و بوسکیست^۷ و دیویس^۸ (۲۰۰۵) درباره آموزش روان‌شناسی نوشته‌اند.

سازماندهی مطالب کتاب

اثر حاضر، یک کتاب مرجع در حوزه آموزش بوده و به منظور مطالعه تمام صفحه‌ای

1. Bain

2. Lang

3. Palmer

۴. innerlandscape: این دیدگاه، تصویری است که انسان از خویشتن خویش - صورت، وضع جسمانی و

نیروهای بالقوه خود - دارد

5. Kalman

6. Showalter

7. Buskist

8. Davis

نگاشته نشده است. کتاب دارای ۶۱ فصل است که در دوازده بخش سازماندهی شده‌اند. کتاب به ترتیب زمان استفاده در طول ترم مرتب شده است و جنبه‌های گوناگون حوزه آموزش را دربر می‌گیرد. فهرست مطالب، فهرست موضوعی و ارجاع‌های درون‌متنی به شما در یافتن حیطه مورد نظرتان کمک خواهند کرد. مرور کلی زیر ممکن است به شما کمک کند تا بتوانید تصمیم بگیرید که مطالعه خود را از کجا آغاز کنید.

بخش اول، به برنامه‌ریزی درسی می‌پردازد. تدوین یک سرفصل جدید یا اصلاح سرفصل‌های پیشین، تهیه و تنظیم برنامه درسی، آماده شدن برای نخستین روز کلاس و مدیریت فضا، فعالیت کلاسی، از موضوع‌های این بخش هستند.

بخش دوم، راهکارهایی را برای تمرین با دانشجویان ناتوان، دانشجویانی که پس‌زمینه‌ای متضاد با شما از لحاظ فرهنگی و جغرافیایی دارند و نیز دانشجویانی که پس از مدتی دوری به حیطه درسی رجوع می‌کنند، ارائه می‌دهد. آخرین فصل این بخش، بر کلاس‌هایی تمرکز می‌کند که دانشجویان آن دارای سطح متفاوتی از توانمندی‌ها و مهارت‌های علمی هستند.

بخش سوم، راهکارهایی را در نظر داشتن بحث‌های کلاسی مفید، جهت‌دهی سؤال‌های مشکل و چالش‌برانگیز و تدوین بحث‌های دانشجویان برای حضور فعال چه در کلاس و چه در فضاهای مجازی ارائه می‌دهد.

بخش چهارم، جنبه‌های گوناگون تدریس به سبب سخنرانی را بررسی می‌کند. آماده‌سازی و ارائه سخنرانی مفید، زمینه‌سازی برای شرکت دانشجویان در بحث و چگونگی حفظ کیفیت آموزشی، به رغم وجود محدودیت در زمان کمک آموزشی، از موضوع‌های این بخش است.

بخش پنجم، مبحث شرکت دادن دانشجویان در بحث‌های کلاسی را پی می‌گیرد. همچنین، فواید کار گروهی برای دانشجویان و تشویق آن‌ها برای حضور در فعالیت‌هایی از قبیل: ایفای نقش، بررسی موردی مسئله پژوهشی، بازی، وب و دنیای مجازی، کار میدانی و پژوهش‌های در سطح مقطع کارشناسی را که به منظور یادگیری انجام می‌گیرند، بررسی می‌کند.

بخش ششم، راهکارهایی را برای ایجاد انگیزه و تقویت پشتکار و اعتماد به نفس در دانشجویان به وسیله انجام کار پژوهشی ارائه می‌دهد. این فصل همچنین راهکارهای غیر رسمی ارزیابی یادگیری و استفاده از فناوری تلفن همراه را بررسی می‌کند.

بخش هفتم، چگونگی کمک به دانشجویان برای بهتر نوشتن در همه رشته‌ها را بررسی کرده، راهکارهایی برای این کار بدون صرف وقت زیاد ارائه می‌دهد. این فصل همچنین به چگونگی طرح مسئله و ارزشیابی آن می‌پردازد.

در بخش هشتم، با توجه به این که برای بسیاری از اعضای هیئت علمی، ارزشیابی و نمره دادن به دانشجویان، سخت‌ترین بخش تدریس را تشکیل می‌دهند، به ارائه راهکارهایی برای طراحی ارزشیابی، رفع نگرانی دانشجویان بابت امتحانات، طرح و اتخاذ شیوه ارزشیابی، امتیازدهی به دانشجویان و رعایت صداقت دانشگاهی پرداخته شده است. بخش نهم، ابزارهای ساده کمک آموزشی (تخته سفید یا سیاه)، وسایل کمک آموزشی چندرسانه‌ای تصویری و شنیداری و همچنین، ارائه با نرم‌افزار پاورپوینت را بررسی می‌کند.

بخش دهم، چگونگی دریافت و ارزیابی اطلاعات را به وسیله مدرسان به منظور ارتقای سطح کیفی تدریس آن‌ها بررسی می‌کند. این بخش همچنین راهکارهایی را به منظور آگاهی فوری از بازخورد دانشجویان و استفاده از بسط ویدئویی کلاس، مشاهده کلاس‌های همکاران و خودارزیابی عملکرد ارائه می‌دهد.

بخش یازدهم، نکاتی را درباره اخذ عضویت در دفتر کار برای رفع اشکال و راهنمایی، تعامل از طریق رسانه‌های اجتماعی دانشجویان، راهنمایی دانشجویان و استفاده از دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای دستبازی استادان ارائه می‌دهد. بخش دوازدهم، فعالیت‌های پایان ترم از قبیل جلسات دره که دن مطالب تدریس شده، برگه‌های ارزیابی استادان به وسیله دانشجویان و نوشتن توصیه‌نامه را پوشش می‌دهد.

پیشنادهایی برای چگونگی استفاده از کتاب

چون هر بخش به گونه‌ای طراحی شده است تا قابلیت خواندن مستقل را داشته باشد، برخی از موضوع‌ها در چند بخش آورده شده‌اند. امیدوارم این موضوع، ناخرسندی مخاطب تیزبین را موجب نشود. خوانندگان همچنین متوجه خواهند شد که پیشنهاد‌های ارائه شده با یکدیگر هماهنگ و سازگار نیستند؛ بلکه صرفاً طیفی از راهکارهای گوناگون هستند تا برحسب نیاز مخاطب استفاده شوند مانند استفاده از هر چیز نو، بهتر است ابتدا یک یا دو پیشنهاد را اتخاذ کنید و به مرور زمان از پیشنهاد‌های دیگر نیز در فعالیت کلاسی خود استفاده نمایید.

اگر مدرسی هستید که نخستین تجربه تدریس خود را ایفا می‌کنید، فصول یک، سه و چهار مناسب با نیاز شما هستند. همچنین می‌توانید به بخش‌هایی که جنبه خاص مد نظرتان را

بررسی می کنند، مراجعه نموده و در طول ترم نیز فراخور نیاز کلاس و پیشامدهای جدید از کتاب بهره ببرید، برای مثال، ترغیب دانش آموزان برای شرکت در بحث کلاسی.

اگر از روند تدریس خود راضی هستید ولی در پی راهکارهایی برای بالا بردن سطح جذابیت و تنوع در شیوه تدریس خود هستید، مطالب کتاب را مرور کنید و موضوع هایی را که توجهتان را جلب می کنند، شناسایی نمایید. می توانید با فصل های سه و پنج شروع کنید؛ زیرا هر دو راه های فعال کردن دانشجویان در فعالیت های کلاسی را ارائه می کنند. اگر از قبل احساس می کنید که باید برخی از فعالیت های مرتبط با تدریس خود را بهبود بخشید، فصل هایی را که به طور مستقیم با آن زمینه ها مرتبط است، مطالعه کنید.

اگر درباره قوت ها و ضعف های تدریس خود شناخت دقیقی ندارید، بخش دهم را مطالعه کنید تا پیشنهادهایی برای ارزیابی تدریس به شما بدهد. وقتی زمینه های نیازمند بهبود را شناسایی کردید، به فهرست های مطالب و موضوعی مراجعه کنید تا مباحث مورد نیاز خود را شناسایی و مطالعه کنید.

همه مدرسانی تمایل دارند از دو موضوع «ارزیابی غیررسمی یادگیری دانشجویان» و «بازخوردهای اولیه برای بهبود تدریس و یادگیری» که در بخش های ششم و دهم مطرح شده اند، بهره ببرند. این دو قسمت، پیشنهادهایی را برای سنجش میزان فهم دانشجویان از مطالب درس و گرفتن دیدگاه آنان درباره قوت ها و ضعف های تدریس مدرس ارائه می دهند.

یک درخواست

از دیدگاه های شما درباره ایده ها و دیدگاه های موجود - در کتاب استقبال می کنم. دوست دارم بدانم شما چه نظری درباره مطالب ارائه شده در کتاب دارید. همچنین، لطفاً ایده های مناسبی را که در تدریس به کار می برید، برای من بفرستید. به آدرس barbara@BarbaraGrossDavis.com ارسال کنید.

قدردانی^۱

باید اظهار داشت که دومین ویرایش کتاب بدون همکاری شمار زیادی از دانشگاهیان - که نویسنده خود را مدیون آن ها می داند - نوشته نمی شد. نویسنده از کمک، همکاری و

۱. از آنجا که مطالب این قسمت مفصل بودند، مترجمان آن را مختصر کردند.

ترغیب آن‌ها عمیقاً تشکر می‌کند. از جمله آن‌ها موارد زیر است:

- اعضای هیئت علمی دانشگاه کالیفرنیا در برکلی؛ برای مذاکره درباره تجربه‌های موفق آن‌ها در تدریس، مرور مطالب کتاب و اظهار نظر درباره آن‌ها در چند مرحله از نگارش کتاب؛
- دانشجویان دانشگاه؛ برای مرور برخی از فصل‌ها و ارائه پیشنهاد درباره استفاده از فناوری در تدریس و یادگیری؛
- دستیار پژوهشی نویسنده؛ به دلیل مساعدت‌های متعدد مانند جمع‌آوری مطالب، توضیح برخی از مفاهیم و سازماندهی کتاب؛
- ویراستار متن ری وانشازی و سازماندهی عالی مطالب و تیم انتشارات برای چاپ با کیفیت کتاب؛
- گروه فناوری آموزشی که طراحی و تدوین محتوا، صفحه‌آرایی و مقدمات چاپ را در بالاترین درجه استاندارد فراهم نموده و همکاری‌های لازم را مبذول داشته‌اند.

منابع

- Bain, K. *What the Best College Teachers Do*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2004.
- Buskist, W. and Davis, S. F. (Ed.). *Handbook of the Teaching of Psychology*. New York: Wiley- Blackwell, 2005.
- Kulman, C. S. *Successful Science and Engineering Teaching: Theoretical and Learning Perspectives*. New York: Springer, 2008.
- Lang, J. M. *On Course: A Week-By-Week Guide to Your First Semester of College Teaching*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2009.
- Palmer, P. *The Courage to Teach: Exploring the Inner Landscape of a Teachers' Life*. San Francisco: Jossey-Bass, 2007.
- Showalter, E. *Teaching Literature*. London: Blackwell, 2003.